

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РІШЕННЯ

13 серпня 2019 р.

Київ

№ 557-р

Про розгляд справи
про державну допомогу

Антимонopolний комітет України (далі – Комітет), розглянувши справу № 500-26.15/12-19-ДД про державну допомогу та подання Департаменту моніторингу і контролю державної допомоги про попередні результати розгляду справи від 29.07.2019 № 500-26.15/12-19-ДД/345-ДД,

ВСТАНОВИВ:

1. ПОРЯДОК РОЗГЛЯДУ СПРАВИ

- (1) Листом Департаменту надання адміністративних послуг та розвитку підприємництва Запорізької міської ради від 20.11.2018 № 02/01-14/1092 (zareєстрований у Комітеті 04.12.2018 за № 1007-ПДД) надіслано повідомлення про нову державну допомогу (далі – Повідомлення), яке було подано на виконання статті 9 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» (далі – Повідомлення).
- (2) За результатами розгляду Повідомлення розпорядженням державного уповноваженого Антимонopolного комітету України від 18.02.2019 № 02/57-р розпочато розгляд справи № 500-26.15/12-19-ДД про державну допомогу для проведення поглибленого аналізу допустимості державної допомоги для конкуренції.
- (3) Листом Антимонopolного комітету України від 19.02.2019 № 500-29/05-2307 направлено копію розпорядження на адресу Департаменту надання адміністративних послуг та розвитку підприємництва та запитано у тридцятиденний строк додаткову інформацію, необхідну для розгляду справи про державну допомогу.
- (4) Листом від 22.03.2019 № 03/01-14/0483 (zareєстрований у Комітеті 01.04.2019 за № 5-02/3887) Департаментом надання адміністративних послуг та розвитку підприємництва надано запитувану інформацію.
- (5) Листом від 29.07.2019 № 500-26.15/01-9675 Комітет надіслав Департаменту надання адміністративних послуг та розвитку підприємництва Запорізької міської ради подання від 23.05.2019 № 500-26.15/73-18-ДД/229-спр про попередні результати розгляду справи (далі – Подання).
- (6) Листом від 06.08.2019 № 01/01-14/1507 Департамент надання адміністративних послуг та розвитку підприємництва Запорізької міської ради надав свої зауваження.

2. ВІДОМОСТІ ВІД НАДАВАЧА ПІДТРИМКИ

2.1. Надавач підтримки

(7) Запорізька міська рада (далі – Запорізька МР) (69005, б-р Центральний, 27, м. Запоріжжя, ідентифікаційний код юридичної особи 37573508).

2.2. Отримувач підтримки

(8) Суб'єкти господарювання – суб'єкти малого підприємництва першої та другої групи платників єдиного податку.

2.3. Мета (ціль) підтримки

(9) Метою (ціллю) підтримки є сприяння окремим видам господарської діяльності.

2.4. Форма підтримки

(10) Зменшення ставки єдиного податку для суб'єктів господарювання в окремих видах господарської діяльності.

2.5. Підстава для надання підтримки

(11) Податковий кодекс України (далі – ПК України).

(12) Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні».

(13) Рішення Запорізької міської ради від 27.12.2011. № 43 «Про затвердження ставок єдиного податку» (зі змінами) (далі – Рішення Запорізької МР).

2.6. Тривалість підтримки

(14) З 27.12.2011 на невизначений строк.

2.7. Інформація щодо програми державної допомоги

(15) Відповідно до інформації, наданої у Повідомленні:

- розмір ставки єдиного податку для платників першої та другої груп встановлено диференційовано залежно від видів діяльності;
- знижені ставки єдиного податку для платників першої групи в межах, встановлених ПКУ, передбачені для підтримки соціально-вразливих сфер підприємництва, зокрема для фізичних осіб-підприємців, які здійснюють діяльність у сферах роздрібного продажу товарів із торговельних місць на ринках, у тому числі: продовольчих товарів, одягу з тканин, взуття, інших головних уборів, галантереї, біжутерії, дитячих іграшок, товарів побутової хімії, книг, канцтоварів, парфумів, елементів живлення, панчішно-шкарпеткових виробів, білизни, дитячого одягу, тканин, товарів «second-hand», господарчих товарів «тисяча дрібниць», замків, ключів, періодичних видань (газет і журналів), інших товарів, та здійснюють надання послуг, пов'язаних із продажем;
- знижені ставки єдиного податку для платників другої групи в межах, встановлених ПК України, передбачені для сприяння розвитку підприємництва у сферах, в яких встановлення максимальних ставок може призвести до значного зростання вартості

товарів та послуг для кінцевого споживача і, як наслідок, до закриття підприємницької діяльності підприємцями, зайнятими у таких сферах підприємництва: виготовлення взуття за індивідуальним замовленням, послуги з його ремонту; виготовлення швейних виробів за індивідуальним замовленням; виготовлення спіднього одягу за індивідуальним замовленням; виготовлення головних уборів за індивідуальним замовленням; послуги з ремонту одягу та побутових текстильних виробів; виготовлення та в'язання трикотажних виробів за індивідуальним замовленням, послуги з їх ремонту; виготовлення теслярських та столярних виробів за індивідуальним замовленням; послуги з ремонту годинників; послуги з ремонту велосипедів; послуги з технічного обслуговування й ремонту музичних інструментів; прокат речей особистого користування та побутових товарів; послуги з виконання фоторобіт, оброблення плівок; послуги з прання, оброблення білизни та інших текстильних виробів; послуги перукарень; послуги, пов'язані із сільським та лісовим господарством.

(16) Ставки єдиного податку встановлені Рішенням Запорізької МР залежно від виду діяльності платника на рівні від 4 до 10 % розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб для платників I групи та на рівні від 15 до 20 % розміру мінімальної заробітної плати для платників II групи.

(17) Відповідно до інформації, отриманої від надавача:

- Рішенням Запорізької МР затверджено ставки єдиного податку для першої та другої груп платників єдиного податку – фізичних осіб;
- розмір ставок єдиного податку, залежно від виду господарської діяльності в межах однієї групи платників податку визначався шляхом проведення громадських обговорень та консультацій із представниками всіх сфер підприємницької діяльності, на яких поширюються вимоги статті 293 ПК України, оскільки методики розрахунку ставок не існує;
- під час обговорень було враховано, що встановлення ставок єдиного податку на максимальному рівні, передбаченому ПК України, може призвести до зростання вартості товарів та послуг для кінцевого споживача, що, у свою чергу, призведе до припинення підприємницької діяльності у сферах: 1) роздрібного продажу товарів із торговельних місць на ринках; 2) надання побутових послуг для населення, у результаті чого підвищиться рівень безробіття в місті;
- з метою запобігання диспропорційному адміністративному навантаженню на суб'єктів господарювання, з огляду на їх розмір / сферу діяльності, ставки єдиного податку було встановлено диференційовано в межах, затверджених ПК України, з урахуванням соціальної значимості послуг та товарів для населення, а також рівня доходності підприємницької діяльності;
- з огляду на той факт, що ПК України не встановлено вимог до платників єдиного податку щодо напрямів використання коштів, заощаджених за рахунок встановлення ставок єдиного податку в розмірі, нижчому за максимальний, вимог до суб'єктів господарювання про надання такої інформації Рішенням Запорізької МР не передбачено. Як результат, отримання інформації щодо напрямів використання коштів, заощаджених платниками єдиного податку, не вбачається можливим;
- середньомісячний розмір коштів, заощаджених зазначеними платниками за рахунок сплати єдиного податку, становить: для платників єдиного податку першої групи – 21,8 грн, для платників єдиного податку другої групи – 127,6 грн;
- враховуючи розміри прожиткового мінімуму та мінімальної заробітної плати, встановлені у 2015 – 2017 роках, розрахунковий розмір заощаджених коштів одного платника єдиного податку за 3 (три) роки, згідно з Рішенням Запорізької МР, не може

перевищувати: для першої групи платників єдиного податку – 2 980,8 грн; для другої групи платників єдиного податку – 6 955,2 грн;

- у зв'язку з тим, що згідно з ПК України спрощена система оподаткування, обліку та звітності класифікується не як державна допомога, а як особливий механізм справляння податків і зборів, Запорізька МР не здійснює відстеження результатів надання державної допомоги;
- Департамент надання адміністративних послуг та розвитку підприємництва як розробник регуляторного акта – Рішення Запорізької МР, згідно з вимогами чинного законодавства України, здійснює відстеження результативності регуляторного акта на підставі інформації, наданої ГУ ДФС у Запорізькій області, у розрізі надходжень від сплати єдиного податку суб'єктами підприємницької діяльності та кількості платників єдиного податку.

(18) Згідно з додатком до Рішення Запорізької МР встановлено такі ставки єдиного податку для першої та другої груп платників єдиного податку – фізичних осіб:

№ п/п	Види діяльності	Для платників першої групи	Для платників другої групи
		Відсоток до розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб, встановленого законом на 1 січня податкового (звітного) року	Відсоток до розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня податкового (звітного) року
ПОСЛУГИ			
1	Діяльність із надання послуг платникам єдиного податку та/або населенню	-	20
2	Надання побутових послуг населенню, у тому числі:		
2.1	виготовлення взуття за індивідуальним замовленням, послуги з його ремонту	10	15
2.2	виготовлення швейних виробів за індивідуальним замовленням	10	15
2.3	виготовлення виробів із шкіри та хутра за індивідуальним замовленням	10	20
2.4	виготовлення спіднього одягу за індивідуальним замовленням	10	15
2.5	виготовлення текстильних виробів та текстильної галантереї за індивідуальним замовленням	10	20
2.6	виготовлення головних уборів за індивідуальним замовленням	10	15
2.7	додаткові послуги до виготовлення виробів за індивідуальним замовленням	10	20
2.8	послуги з ремонту одягу та побутових текстильних виробів	10	15
2.9	виготовлення та в'язання трикотажних виробів за індивідуальним замовленням, послуги з їх ремонту	10	15
2.10	виготовлення килимів та килимових виробів за індивідуальним замовленням, послуги з їх ремонту	10	20

	та реставрації		
2.11	виготовлення шкіряних галантерейних та дорожніх виробів за індивідуальним замовленням, послуги з їх ремонту	10	20
2.12	виготовлення меблів за індивідуальним замовленням, послуги з їх ремонту, реставрації та поновлення	10	20
2.13	виготовлення теслярських та столярних виробів за індивідуальним замовленням	10	15
2.14	технічне обслуговування та ремонт автомобілів, мотоциклів, моторолерів і мопедів за індивідуальним замовленням	10	20
2.15	послуги з ремонту радіотелевізійної та іншої аудіо-і відеоапаратури	10	20
2.16	послуги з ремонту електропобутової техніки та інших побутових приладів	10	20
2.17	послуги з ремонту годинників	10	15
2.18	послуги з ремонту велосипедів	10	15
2.19	послуги з технічного обслуговування й ремонту музичних інструментів	10	15
2.20	виготовлення металовиробів за індивідуальним замовленням	10	20
2.21	послуги з ремонту інших предметів особистого користування, домашнього вжитку та металовиробів	10	20
2.22	виготовлення ювелірних виробів за індивідуальним замовленням, послуги з їх ремонту	10	20
2.23	прокат речей особистого користування та побутових товарів	10	15
2.24	послуги з виконання фоторобіт, оброблення плівок	10	15
2.25	послуги з прання, оброблення білизни та інших текстильних виробів	10	15
2.26	послуги з чищення та фарбування текстильних, трикотажних і хутрових виробів	10	20
2.27	вичинка хутрових шкур за індивідуальним замовленням	10	20
2.28	послуги перукарень	10	15
2.29	ритуальні послуги	10	20
2.30.	послуги, пов'язані із сільським та лісовим господарством	10	15
2.31	послуги домашньої прислуги	10	20
2.32	послуги, пов'язані з очищенням та прибиранням приміщень за індивідуальним замовленням	10	20
ВИРОБНИЦТВО			
3	Виробництво товарів	-	20
ТОРГОВЕЛЬНА ДІЯЛЬНІСТЬ			
4	Роздрібний продаж товарів з торговельних місць на ринках, у тому числі:		-
4.1	продовольчі товари	9	
4.2	одяг з тканин	7	
4.3	взуття	8	
4.4	інші головні убори	7	
4.5	галантерея	8	
4.6	біжутерія	6	
4.7	дитячі іграшки	7	
4.8	товари побутової хімії	7	
4.9	книги, канцтовари	6	
4.10	парфуми	7	

4.11	елементи живлення	6	
4.12	надання послуг, пов'язаних із продажем	6	
4.13	панчішно-шкарпеткові вироби	6	
4.14	білизна	7	
4.15	дитячий одяг	7	
4.16	тканини	8	
4.17	товари «Second-hand»	8	
4.18	господарчі товари «Тисяча дрібниць»	7	
4.19	замки, ключі	8	
4.20	періодичні видання (газети й журнали)	4	
4.21	інші товари	9	
5	Продаж товарів		16
6	Діяльність у сфері ресторанного господарства		20

3. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ

- (19) Відповідно до пункту 24 частини першої статті 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» виключно на пленарних засіданнях сільської, селищної, міської ради вирішуються питання, зокрема, встановлення місцевих податків і зборів відповідно до ПК України.
- (20) Статтею 63 зазначеного вище Закону визначено, що доходи місцевих бюджетів формуються за рахунок власних, визначених законом, джерел та закріплених у встановленому законом порядку загальнодержавних податків, зборів та інших обов'язкових платежів.
- (21) Відповідно до статті 10 ПК України до місцевих податків належить, зокрема, єдиний податок.
- (22) Відповідно до пункту 291.3 статті 291 ПК України юридична особа чи фізична особа - підприємець може самостійно обрати спрощену систему оподаткування, якщо така особа відповідає вимогам, встановленим цією главою, та реєструється платником єдиного податку в порядку, визначеному цією главою.
- (23) Пунктом 291.4 статті 291 ПК України встановлено, що суб'єкти господарювання, які застосовують спрощену систему оподаткування, обліку та звітності, поділяються, зокрема, на такі групи платників єдиного податку:
- 1) перша група - фізичні особи - підприємці, які не використовують працю найманих осіб, здійснюють виключно роздрібний продаж товарів з торговельних місць на ринках та/або провадять господарську діяльність з надання побутових послуг населенню і обсяг доходу яких протягом календарного року не перевищує 300 000 гривень;
 - 2) друга група - фізичні особи - підприємці, які здійснюють господарську діяльність з надання послуг, у тому числі побутових, платникам єдиного податку та/або населенню, виробництво та/або продаж товарів, діяльність у сфері ресторанного господарства, за умови, що протягом календарного року відповідають сукупності таких критеріїв:
 - не використовують працю найманих осіб або кількість осіб, які перебувають з ними у трудових відносинах, одночасно не перевищує 10 осіб;
 - обсяг доходу не перевищує 1 500 000 гривень.

(24) Пунктом 291.7 статті 291 ПК України встановлено, що під побутовими послугами населенню, які надаються першою та другою групами платників єдиного податку, розуміються такі види послуг:

- 1) виготовлення взуття за індивідуальним замовленням;
- 2) послуги з ремонту взуття;
- 3) виготовлення швейних виробів за індивідуальним замовленням;
- 4) виготовлення виробів із шкіри за індивідуальним замовленням;
- 5) виготовлення виробів з хутра за індивідуальним замовленням;
- 6) виготовлення спіднього одягу за індивідуальним замовленням;
- 7) виготовлення текстильних виробів та текстильної галантереї за індивідуальним замовленням;
- 8) виготовлення головних уборів за індивідуальним замовленням;
- 9) додаткові послуги до виготовлення виробів за індивідуальним замовленням;
- 10) послуги з ремонту одягу та побутових текстильних виробів;
- 11) виготовлення та в'язання трикотажних виробів за індивідуальним замовленням;
- 12) послуги з ремонту трикотажних виробів;
- 13) виготовлення килимів та килимових виробів за індивідуальним замовленням;
- 14) послуги з ремонту та реставрації килимів та килимових виробів;
- 15) виготовлення шкіряних галантерейних та дорожніх виробів за індивідуальним замовленням;
- 16) послуги з ремонту шкіряних галантерейних та дорожніх виробів;
- 17) виготовлення меблів за індивідуальним замовленням;
- 18) послуги з ремонту, реставрації та поновлення меблів;
- 19) виготовлення теслярських та столярних виробів за індивідуальним замовленням;
- 20) технічне обслуговування та ремонт автомобілів, мотоциклів, моторолерів і мопедів за індивідуальним замовленням;
- 21) послуги з ремонту радіотелевізійної та іншої аудіо- і відеоапаратури;
- 22) послуги з ремонту електропобутової техніки та інших побутових приладів;
- 23) послуги з ремонту годинників;
- 24) послуги з ремонту велосипедів;
- 25) послуги з технічного обслуговування і ремонту музичних інструментів;
- 26) виготовлення металовиробів за індивідуальним замовленням;
- 27) послуги з ремонту інших предметів особистого користування, домашнього вжитку та металовиробів;
- 28) виготовлення ювелірних виробів за індивідуальним замовленням;
- 29) послуги з ремонту ювелірних виробів;
- 30) прокат речей особистого користування та побутових товарів;
- 31) послуги з виконання фоторобіт;
- 32) послуги з оброблення плівок;
- 33) послуги з прання, оброблення білизни та інших текстильних виробів;
- 34) послуги з чищення та фарбування текстильних, трикотажних і хутрових виробів;
- 35) вичинка хутрових шкур за індивідуальним замовленням;
- 36) послуги перукарень;
- 37) ритуальні послуги;
- 38) послуги, пов'язані з сільським та лісовим господарством;
- 39) послуги домашньої прислуги;
- 40) послуги, пов'язані з очищенням та прибиранням приміщень за індивідуальним замовленням.

(25) Відповідно до пункту 293.1 статті 293 ПК України ставки єдиного податку для платників першої групи встановлюються у відсотках (фіксовані ставки) до розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб, встановленого законом на 1 січня

податкового (звітного) року (далі у цій главі - прожитковий мінімум), другої групи - у відсотках (фіксовані ставки) до розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня податкового (звітного) року (далі у цій главі - мінімальна заробітна плата), третьої групи - у відсотках до доходу (відсоткові ставки).

- (26) Згідно з пунктом 293.2 статті 293 ПК України фіксовані ставки єдиного податку встановлюються сільськими, селищними, міськими радами або радами об'єднаних територіальних громад, що створені згідно із законом та перспективним планом формування територій громад, для фізичних осіб - підприємців, які здійснюють господарську діяльність, залежно від виду господарської діяльності, з розрахунку на календарний місяць:
- 1) для першої групи платників єдиного податку - у межах до 10 відсотків розміру прожиткового мінімуму;
 - 2) для другої групи платників єдиного податку - у межах до 20 відсотків розміру мінімальної заробітної плати.
- (27) Відповідно до пункту 1 частини першої статті 1 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» державна допомога суб'єктам господарювання – підтримка у будь-якій формі суб'єктів господарювання за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів, що спотворює або загрожує спотворенням економічної конкуренції, створюючи переваги для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності.
- (28) Отже, державна підтримка є державною допомогою, якщо одночасно виконуються такі умови:
- підтримка надається суб'єкту господарювання;
 - державна підтримка здійснюється за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів;
 - підтримка створює переваги для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності;
 - підтримка спотворює або загрожує спотворенням економічної конкуренції.
- (29) Згідно з частиною першою статті 6 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» державна допомога може бути визнана допустимою, якщо вона надається для таких цілей:
- 1) сприяння соціально-економічному розвитку регіонів, рівень життя в яких є низьким або рівень безробіття є високим;
 - 2) виконання загальнодержавних програм розвитку або розв'язання соціальних та економічних проблем загальнонаціонального характеру;
 - 3) сприяння окремим видам господарської діяльності або суб'єктам господарювання в окремих економічних зонах, за умови, що це не суперечить міжнародним договорам України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України;
 - 4) підтримки та збереження національної культурної спадщини, якщо вплив такої державної допомоги на конкуренцію є неістотним.
- (30) Частиною другою статті 6 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» встановлено, що Кабінет Міністрів України визначає, зокрема, критерії оцінки допустимості державної допомоги суб'єктам господарювання на підтримку середнього та малого підприємництва.
- (31) Критерії оцінки допустимості державної допомоги для забезпечення розвитку регіонів та підтримки середнього та малого підприємництва затверджено постановою Кабінету

Міністрів України від 07.02.2018 № 57 (далі – Критерії оцінки).

- (32) Згідно з підпунктом 1 пункту 3 Критеріїв оцінки державна допомога для забезпечення розвитку регіонів та підтримки середнього та малого підприємництва є допустимою у разі, коли надається з метою забезпечення сприяння соціально-економічному розвитку регіонів, створення сприятливих умов для розвитку середнього та малого підприємництва, стимулювання їх інвестиційної та інноваційної активності, сприяння діяльності щодо реалізації вироблених ними товарів (робіт, послуг), забезпечення зайнятості населення.
- (33) Підпунктом 2 пункту 3 Критеріїв оцінки встановлено, що державна допомога для забезпечення розвитку регіонів та підтримки середнього та малого підприємництва спрямована на відшкодування суб'єктам господарювання:
- витрат на реалізацію інвестиційних проектів (створення нового суб'єкта господарювання; розширення виробничих потужностей; диверсифікацію асортименту товарів (робіт та послуг); зміну виробничого процесу), що включають:
 - права власності на результати інтелектуальної діяльності, а також інші аналогічні права, визнані об'єктом права власності, право користування майном та майновими правами, набуті в установленому законодавством порядку (далі - нематеріальні активи);
 - основні засоби і оборотні активи, які мають матеріальну форму і не є коштами, цінними паперами, деривативами і нематеріальними активами (далі - матеріальні активи). Матеріальні та нематеріальні активи повинні залишатися у власності суб'єкта господарювання - отримувача державної допомоги і перебувати на його балансі не менш як п'ять років (для середнього та малого підприємництва - трьох років);
 - витрат на створення нових робочих місць;
 - витрат на провадження основного виду діяльності суб'єкта господарювання (лише для середнього та малого підприємництва), що включають витрати, метою яких є скорочення поточних витрат підприємства, що не пов'язані з реалізацією інвестиційного проекту (витрати на оплату праці, матеріали, послуги, які надаються за договором, оренду, адміністративні витрати тощо, крім амортизаційних відрахувань і вартості фінансування, якщо такі витрати зараховані до витрат під час надання державної допомоги);
 - витрат (лише для середнього та малого підприємництва) на надання консультаційних послуг, проведення підготовчих досліджень, участь у торгових ярмарках, а також витрат на проведення попереднього відбору і експертизи фінансовими посередниками або інвесторами з метою визначення новостворених суб'єктів малого підприємництва;
 - витрат на підтримку новостворених суб'єктів малого підприємництва;
 - витрат на оренду землі та будівель, строк оренди яких повинен становити не менше п'яти років з дня очікуваного завершення реалізації інвестиційного проекту або не менше трьох років для середнього та малого підприємництва;
 - витрат, пов'язаних з придбанням орендованого майна, крім землі та будівель, у разі, коли оренда здійснюється у формі фінансового лізингу і покладає на отримувача державної допомоги обов'язок щодо придбання майна після завершення строку фінансового лізингу;
 - витрат на заробітну плату у зв'язку із створенням отримувачем державної допомоги нових робочих місць.

- (34) Згідно з підпунктом 3 пункту 3 Критеріїв оцінки державна допомога для забезпечення розвитку регіонів та підтримки середнього та малого підприємництва є допустимою у разі, коли забезпечується:
- створення нових робочих місць в результаті здійснення інвестиції та збереження їх отримувачем державної допомоги протягом не менше п'яти (для суб'єктів великого підприємництва) та трьох (для середнього та малого підприємництва) років з дня фактичного працевлаштування;
 - здійснення інвестицій, що призвело до збільшення штатних одиниць відповідного отримувача державної допомоги у порівнянні із середнім показником за останні 12 місяців (у разі ліквідації робочих місць протягом такого періоду їх кількість визначається виходячи із загальної кількості нових робочих місць);
 - заповнення вакансій протягом трьох років з моменту створення відповідного робочого місця.
- (35) Відповідно до пункту 4 Критеріїв оцінки до категорій отримувачів державної допомоги для підтримки середнього та малого підприємництва належать суб'єкти середнього та малого підприємництва, що провадять діяльність у будь-якій галузі.
- (36) Пунктом 5 Критеріїв оцінки встановлено, що ці критерії не застосовуються до суб'єктів господарювання, яких визнано банкрутами, стосовно яких порушено справу про банкрутство, які перебувають на стадії ліквідації, мають прострочену більш як шість місяців заборгованість перед державним (місцевим) бюджетом, Пенсійним фондом України та фондами загальнообов'язкового державного соціального страхування, що підтверджується відповідними органами державної влади, визнають свою неспроможність своєчасно виконати зобов'язання перед кредиторами через незадовільний стан фінансово-господарської діяльності.
- (37) Пунктом 4 Критеріїв оцінки, зокрема, встановлено, що державна допомога для забезпечення розвитку регіонів та підтримки середнього та малого підприємництва, крім новостворених суб'єктів малого підприємництва, надається у будь-якій формі.
- (38) Згідно з пунктом 7 Критеріїв оцінки, у разі коли суб'єкт господарювання є отримувачем державної допомоги за різними програмами державної допомоги та/або індивідуальної державної допомоги, з метою визначення сукупного розміру державної допомоги на забезпечення розвитку регіонів та підтримку середнього та малого підприємництва урахується розмір всіх витрат, зазначених у пункті 3 цих критеріїв, за всіма діючими програмами державної допомоги та індивідуальної державної допомоги.
- (39) Пунктом 8 Критеріїв оцінки встановлено, що максимальний розмір державної допомоги для забезпечення розвитку регіонів, у тому числі для підтримки інвестицій та створення нових робочих місць у результаті реалізації інвестиційного проекту, становить, зокрема:
- для суб'єктів середнього підприємництва – до 60 відсотків таких витрат;
 - для суб'єктів малого підприємництва – до 70 відсотків таких витрат.
- (40) Частиною третьою статті 55 Господарського кодексу України встановлено, що суб'єкти господарювання залежно від кількості працюючих та доходів від будь-якої діяльності за рік можуть належати до суб'єктів малого підприємництва, у тому числі до суб'єктів мікропідприємництва, середнього або великого підприємництва. При цьому суб'єктами малого підприємництва є:

- фізичні особи, зареєстровані в установленому законом порядку як фізичні особи - підприємці, у яких середня кількість працівників за звітний період (календарний рік) не перевищує 50 осіб та річний дохід від будь-якої діяльності не перевищує суму, еквівалентну 10 мільйонам євро, визначену за середньорічним курсом Національного банку України;
- юридичні особи - суб'єкти господарювання будь-якої організаційно-правової форми та форми власності, у яких середня кількість працівників за звітний період (календарний рік) не перевищує 50 осіб та річний дохід від будь-якої діяльності не перевищує суму, еквівалентну 10 мільйонам євро, визначену за середньорічним курсом Національного банку України.

(41) Крім того, згідно зі статтею 264 Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом Сторони домовились, що вони застосовуватимуть статті 262, 263(3) або 263(4) цієї Угоди з використанням як джерела тлумачення критеріїв, що впливають із застосування статей 106, 107 та 93 Договору про функціонування Європейського Союзу, зокрема відповідну судову практику Суду Європейського Союзу, а також відповідне вторинне законодавство, рамкові положення, керівні принципи та інші чинні адміністративні акти Союзу.

(42) Відповідно до Повідомлення Європейської Комісії щодо поняття державної допомоги згідно зі статтею 107 (1) Договору про функціонування Європейського союзу (далі - ДФЄС, Договір) щодо фіксованих ставок податків для певних видів діяльності, встановлено наступне.

(43) Застосування окремих положень, які не містять елементів дискреційного характеру, наприклад, щодо розрахунку податку на прибуток за фіксованою ставкою, може виправдовуватися характером та загальною концепцією системи оподаткування, якщо такі положення розроблені з урахуванням специфічних вимог бухгалтерського обліку або ролі земельних активів у певних галузях.

(44) У таких випадках зазначені положення не мають вибіркового характеру за умови дотримання таких умов:

- (а) фіксовані ставки застосовуються з метою запобігання диспропорційному адміністративному навантаженню на деякі типи суб'єктів господарювання, з огляду на їх розмір або сферу діяльності (наприклад, на компанії в галузі сільського господарства або рибництва);
- (б) встановлення фіксованих ставок для певних суб'єктів господарювання загалом не виражається у зменшенні податкового навантаження на таких суб'єктів порівняно з іншими суб'єктами господарювання та не надає переваг жодній категорії таких суб'єктів.

(45) У розумінні статті 107 (1) Договору перевагою вважається будь-яка економічна вигода, яка була б недоступною для суб'єкта господарювання за звичайних ринкових умов, тобто за відсутності втручання держави.

(46) На захід державної допомоги поширюється стаття 107 (1) ДФЄС, якщо він сприяє «окремим суб'єктам господарювання або виробництву окремих товарів». Отже, не всі заходи, які сприяють суб'єктам господарювання, відповідають критеріям допомоги, а тільки ті, що вибірково надають переваги окремим суб'єктам господарювання або категоріям суб'єктів господарювання чи окремим галузям економіки.

- (47) Заходи загального застосування, що не надають переваг лише окремим суб'єктам господарювання або окремим товарам, не підпадають під дію статті 107 (1) ДФЄС.
- (48) Матеріальна вибірковість заходу передбачає, що він поширюється лише на окремі суб'єкти господарювання (їх групи) або окремі галузі економіки певної держави-члена.

3. ВИЗНАЧЕННЯ НАЛЕЖНОСТІ ЗАХОДУ ПІДТРИМКИ ДО ДЕРЖАВНОЇ ДОПОМОГИ

4.1. Надання підтримки суб'єкту господарювання

- (49) Відповідно до статті 291 ПК України юридична особа чи фізична особа - підприємець може самостійно обрати спрощену систему оподаткування, якщо така особа відповідає вимогам, встановленим цією главою, та реєструється платником єдиного податку в порядку, визначеному цією главою. Пунктом 291.4 статті 291 ПК України встановлено, що суб'єкти господарювання, які застосовують спрощену систему оподаткування, обліку та звітності, поділяються на відповідні групи платників єдиного податку.
- (50) Отже, отримувачі повідомленої підтримки є суб'єктами господарювання у розумінні Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання».

4.2. Надання підтримки за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів

- (51) Пунктом 4 частини першої статті 1 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» встановлено, що місцеві ресурси - рухоме і нерухоме майно, кошти місцевих бюджетів, інші кошти, земля, природні ресурси, що є у власності територіальних громад сіл, селищ, міст, районів у містах, об'єкти їх спільної власності, що перебувають в управлінні районних і обласних рад, майно, що належить Автономній Республіці Крим, управління яким здійснює Рада міністрів Автономної Республіки Крим.
- (52) Статтею 63 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» визначено, що доходи місцевих бюджетів формуються за рахунок власних, визначених законом, джерел та закріплених у встановленому законом порядку загальнодержавних податків, зборів та інших обов'язкових платежів.
- (53) Отже, повідомлена державна підтримка надається за рахунок коштів місцевих ресурсів у розумінні Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання».

4.3. Створення переваг для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності

4.3.1. Встановлення загальної ставки єдиного податку

- (54) Статтею 293 ПК України встановлено, що фіксовані ставки єдиного податку встановлюються сільськими, селищними, міськими радами або радами об'єднаних територіальних громад, що створені згідно із законом та перспективним планом формування територій громад, для фізичних осіб - підприємців, які здійснюють

господарську діяльність, залежно від виду господарської діяльності, з розрахунку на календарний місяць:

- 1) для першої групи платників єдиного податку - у межах до 10 % розміру прожиткового мінімуму;
- 2) для другої групи платників єдиного податку - у межах до 20 % розміру мінімальної заробітної плати.

(55)Рішенням Запорізької МР встановлено максимальну у межах територіальної громади міста Запоріжжя загальну ставку єдиного податку для платників першої групи – 10 % розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб, встановленого законом на 01 січня податкового (звітного) року, з розрахунку на календарний місяць; для платників другої групи – 20 % розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 01 січня податкового (звітного) року, з розрахунку на календарний місяць.

(56)За таких умов встановлення Запорізькою МР загальної максимальної ставки єдиного податку для платників першої групи – 10 % розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб, встановленого законом на 01 січня податкового (звітного) року, з розрахунку на календарний місяць; для платників другої групи – 20 % розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 01 січня податкового (звітного) року, з розрахунку на календарний місяць у меншому розмірі за максимальний, що визначений ПК України, у межах територіальної громади міста Запоріжжя відповідає положенням ПК України, не надає переваг суб'єктам господарювання та не містить вибіркового характеру.

4.3.2. Встановлення диференційованої ставки єдиного податку залежно від виду господарської діяльності в межах групи платників податку

(57)Рішенням Запорізької МР встановлено різні за розміром ставки єдиного податку залежно від виду господарської діяльності в межах однієї групи платників податку (відповідно до додатка до Рішення Запорізької МР):

- 1) для першої групи платників єдиного податку – обсягом від 4 до 10 % розміру прожиткового мінімуму;
- 2) для другої групи платників єдиного податку – обсягом від 15 до 20 % розміру мінімальної заробітної плати.

(58)За таких умов суб'єкти господарювання, що провадять окремі види господарської діяльності, звільняються від частини звичайних витрат на сплату єдиного податку (за рахунок зниженої ставки єдиного податку в межах однієї групи платників податку), яких зазнають інші суб'єкти господарювання, що провадять діяльність в аналогічних правових та фактичних обставинах у межах територіальної громади міста Запоріжжя. Отже, встановлення зниженої ставки єдиного податку для платників податку в окремих видах господарської діяльності (в межах однієї групи платників податку) надає вибірових переваг для провадження окремих видів господарської діяльності у розумінні Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання».

4.4. Спотворення або загроза спотворення економічної конкуренції

(59)Враховуючи викладене, суб'єкти господарювання (суб'єкти малого підприємництва) отримують переваги в результаті надання повідомленої підтримки у формі зниженої ставки єдиного податку залежно від виду господарської діяльності в межах однієї групи платників податку, що покращуватиме їх конкурентну позицію, порівняно з іншими суб'єктами господарювання, які здійснюють або могли б здійснювати

аналогічну господарську діяльність та не отримують такої підтримки. Отже, така підтримка спотворює або загрожує спотворенням економічної конкуренції.

4.5. Віднесення повідомленої підтримки до державної допомоги

- (60) Підтримка, яку надає Запорізька МР на підставі Рішення Запорізької МР у формі загальної ставки єдиного податку залежно від виду господарської діяльності в межах однієї групи платників податку (а саме: **10 %** розміру прожиткового мінімуму для платників першої групи та **20 %** розміру мінімальної заробітної плати для платників другої групи), спрямована суб'єктам господарювання за рахунок місцевих ресурсів, не спотворює або загрожує спотворенням конкуренції, створюючи переваги для провадження окремих видів господарської діяльності, отже, **не є державною допомогою** у розумінні Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання».
- (61) Разом із тим підтримка, яку надає Запорізька МР на підставі Рішення Запорізької МР у формі зниженої ставки єдиного податку залежно від виду господарської діяльності в межах однієї групи платників податку (а саме: **менше 10 %** розміру прожиткового мінімуму для платників першої групи та **менше 20 %** розміру мінімальної заробітної плати для платників другої групи), спрямована суб'єктам господарювання за рахунок місцевих ресурсів, спотворює або загрожує спотворенням конкуренції, створюючи переваги для провадження окремих видів господарської діяльності, отже, **є державною допомогою** у розумінні Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання».

5. ВИСНОВКИ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ РОЗГЛЯДУ СПРАВИ

- (62) Згідно з інформацією, наданою в Повідомленні, державна допомога надається із ціллю сприяння окремим видам господарської діяльності, що відповідає положенням частини першої статті 6 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання».
- (63) Відповідно до отриманої від надавача інформації державна допомога надається з метою сприяння розвитку малих та середніх підприємств міста Запоріжжя, що відповідає положенням підпункту 1 пункту 3 Критеріїв оцінки.
- (64) Отримувачами повідомленої державної допомоги є суб'єкти малого підприємництва, що відповідає положенням пункту 4 Критеріїв оцінки.
- (65) Разом із тим програмою повідомленої державної допомоги не встановлено переліку витрат, на відшкодування яких спрямована державна допомога, та додаткових вимог щодо здійснення інвестицій, як це передбачено підпунктами 2 та 3 пункту 3 Критеріїв оцінки. Перелік витрат, передбачений підпунктами 2 та 3 пункту 3 Критеріїв оцінки, є вичерпним. Надавач державної допомоги на свій розсуд обирає із зазначеного переліку витрати, які будуть включені до програми державної допомоги.
- (66) Програмою повідомленої державної допомоги не встановлено вимог щодо обмеження категорій отримувачів державної допомоги, як це передбачено пунктом 5 Критеріїв оцінки.

- (67) Державна допомога надається у формі зниженої ставки єдиного податку, що відповідає положенням пункту 6 Критеріїв оцінки.
- (68) Програмою повідомленої державної допомоги не встановлено вимог щодо сукупного розміру державної допомоги, як це передбачено пунктом 7 Критеріїв оцінки.
- (69) Програмою повідомленої державної допомоги не встановлено вимог щодо максимального розміру державної допомоги, як це передбачено пунктом 8 Критеріїв оцінки.
- (70) Отже, Програма державної допомоги повинна містити:
- 1) перелік витрат, на які спрямовуватиметься державна допомога, відповідно до підпунктів 2 і 3 пункту 3 Критеріїв оцінки;
 - 2) розмір державної допомоги на витрати, зазначені в підпункті 1 цього пункту рішення, не повинен перевищувати для суб'єктів малого підприємництва 70 відсотків сукупного розміру таких витрат;
 - 3) державна допомога не може надаватися суб'єктам господарювання, яких визнано банкрутами, стосовно яких порушено справу про банкрутство, які перебувають на стадії ліквідації, мають прострочену більш як шість місяців заборгованість перед державним (місцевим) бюджетом, Пенсійним фондом України та фондами загальнообов'язкового державного соціального страхування, що підтверджується відповідними органами державної влади, визнають свою неспроможність своєчасно виконати зобов'язання перед кредиторами через незадовільний стан фінансово-господарської діяльності;
 - 4) визначення сукупного розміру державної допомоги, у разі коли суб'єкт господарювання є отримувачем державної допомоги за різними програмами державної допомоги та/або індивідуальної державної допомоги, відповідно до пункту 7 Критеріїв оцінки.
- (71) Крім того, відповідно до частини третьої статті 16 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» надавачі державної допомоги зобов'язані щороку, до 1 квітня наступного року, подавати Уповноваженому органу у визначеному ним порядку інформацію про чинну державну допомогу, її мету, форми, джерела, отримувачів та їхні частки у загальному обсязі наданої протягом минулого фінансового року державної допомоги у межах відповідної програми або інформацію про те, що протягом звітного року державна допомога не надавалася.
- (72) Разом із тим варто зазначити, що встановлення ставок єдиного податку органами місцевого самоврядування здійснюється згідно з нормами чинного ПК України, який було прийнято Верховною Радою України 02.12.2010.
- (73) Відповідно до Прикінцевих та перехідних положень Закону усі надавачі державної допомоги протягом одного року з дня набрання чинності цим Законом зобов'язані подати Уповноваженому органу повідомлення про програми підтримки суб'єктів господарювання за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів, які існували на день набрання чинності Законом. Чинна державна допомога, що існувала на день набрання чинності цим Законом, яка відповідно до рішення Уповноваженого органу визнана недопустимою для конкуренції, має бути приведена у відповідність із цим Законом у строк, визначений Уповноваженим органом, але не більш як протягом п'яти років з дня набрання чинності цим Законом.

- (74) Відтак встановлення органами місцевого самоврядування ставок зі сплати єдиного податку є чинною програмою підтримки суб'єктів господарювання за рахунок місцевих ресурсів, яка існувала на день набрання чинності Законом, а отже, у разі приведення норм Податкового кодексу України у відповідність із вимогами Закону та положеннями *acquis* ЄС, рішення органів місцевого самоврядування щодо встановлення ставок зі сплати єдиного податку мають бути приведені у відповідність із Податковим кодексом України.
- (75) При цьому, згідно з пунктом дев'ятим статті 1 Закону **незначна державна допомога** – державна допомога одному суб'єкту господарювання, сукупний розмір якої незалежно від її форми та джерел не перевищує за будь-який трирічний період суму, еквівалентну 200 тисячам євро, визначену за офіційним валютним курсом, встановленим Національним банком України, що діяв на останній день фінансового року.
- (76) Частиною третьою статті 9 Закону передбачено, що не подаються повідомлення щодо, зокрема, незначної державної допомоги, якщо вона не стосується безпосередньо підтримки експортних операцій або переважного використання продукції вітчизняного виробництва порівняно з імпортованою продукцією.
- (77) Однак у рамках проведення Уповноваженим органом моніторингу державної допомоги надавач такої допомоги подає Комітету інформацію щодо незначної державної допомоги з дотриманням вимог Порядку, форм та вимог щодо подання Комітету інформації про чинну державну допомогу суб'єктам господарювання, затвердженого розпорядженням Комітету від 28.12.2015 № 43-рп, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 26.01.2016 за № 140/28270.
- (78) Отже, у разі визначення надавачем, що державна допомога у формі зниженої ставки єдиного податку залежно від виду господарської діяльності в межах однієї групи платників податку буде надаватися в розмірі, який не перевищує розміру незначної державної допомоги, програма державної допомоги повинна містити відповідні положення, що вказуватимуть на це.
- (79) На Подання Департамент надання адміністративних послуг та розвитку підприємництва Запорізької міської ради листом від 06.08.2019 № 01/01-14/1507 надав свої зауваження щодо відсутності ознак державної допомоги, впливу на конкуренцію, вибірковості, які спростовуються матеріалами справи, а саме розділом 4 цього рішення.

Враховуючи викладене, керуючись статтею 7 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтею 11 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання», пунктом 1 розділу IX Порядку розгляду справ про державну допомогу суб'єктам господарювання, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 12 квітня 2016 року № 8-рп, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 06 травня 2016 року за № 686/28816, Антимонопольний комітет України

ПОСТАНОВИВ:

1. Визнати, що підтримка, яку надає Запорізька міська рада на підставі рішення Запорізької міської ради від 27.12.2011 № 43 «Про затвердження ставок єдиного податку» (зі змінами) у формі загальної ставки єдиного податку залежно від виду господарської діяльності в межах однієї групи платників податку (а саме: **10 %** розміру прожиткового

мінімуму для працездатних осіб, встановленого законом на 01 січня податкового (звітного) року, з розрахунку на календарний місяць для платників першої групи; **20 %** розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 01 січня податкового (звітного) року, з розрахунку на календарний місяць для платників другої групи), **не є державною допомогою.**

2. Визнати, що підтримка, яку надає Запорізька міська рада на підставі рішення Запорізької міської ради від 27.12.2011 № 43 «Про затвердження ставок єдиного податку» (зі змінами) у формі зниженої ставки єдиного податку залежно від виду господарської діяльності в межах однієї групи платників податку (а саме: **менше 10 %** розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб, встановленого законом на 01 січня податкового (звітного) року, з розрахунку на календарний місяць для платників першої групи; **менше 20 %** розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 01 січня податкового (звітного) року, з розрахунку на календарний місяць для платників другої групи), **є державною допомогою.**

3. Державна допомога, яку надає Запорізька міська рада на підставі рішення Запорізької міської ради від 27.12.2011. № 43 «Про затвердження ставок єдиного податку» (зі змінами) у формі зниженої ставки єдиного податку залежно від виду господарської діяльності в межах однієї групи платників податку (а саме: **менше 10 %** розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб, встановленого законом на 01 січня податкового (звітного) року, з розрахунку на календарний місяць для платників першої групи; **менше 20 %** розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 01 січня податкового (звітного) року, з розрахунку на календарний місяць для платників другої групи), **є чинною.**

4. Державна допомога, яку надає Запорізька міська рада на підставі рішення Запорізької міської ради від 27.12.2011 № 43 «Про затвердження ставок єдиного податку» (зі змінами) у формі зниженої ставки єдиного податку залежно від виду господарської діяльності в межах однієї групи платників податку (а саме: **менше 10 %** розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб, встановленого законом на 01 січня податкового (звітного) року, з розрахунку на календарний місяць для платників першої групи; **менше 20 %** розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 01 січня податкового (звітного) року, з розрахунку на календарний місяць для платників другої групи), **буде допустимою внаслідок внесення надавачем державної допомоги змін до умов її надання з урахуванням вимог Критеріїв оцінки допустимості державної допомоги суб'єктам господарювання для забезпечення розвитку регіонів та підтримки середнього та малого підприємництва, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 07.02.2018 № 57.**

5. У разі визначення надавачем, що державна допомога у формі зниженої ставки єдиного податку залежно від виду господарської діяльності в межах однієї групи платників податку буде надаватися в розмірі, який не перевищує розміру незначної державної допомоги, програма державної допомоги повинна містити відповідні положення, що вказуватимуть на це.

6. Надавач державної допомоги зобов'язаний внести зазначені зміни до програми державної допомоги у строк, передбачений пунктом 3 розділу 9 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання», та проінформувати Антимонопольний комітет України протягом п'яти днів після прийняття відповідної програми.

Відповідно до частини десятої статті 11 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» Антимонопольний комітет України може відкликати прийняте ним рішення, якщо воно прийнято на підставі недостовірної інформації, що призвело до прийняття необґрунтованого рішення, та прийняти нове рішення у порядку, встановленому цією статтею.

Згідно із статтею 13 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» якщо за результатами проведеної перевірки встановлено, що неналежне використання державної допомоги призвело до надання незаконної державної допомоги, Уповноважений орган здійснює розгляд справи про державну допомогу відповідно до статей 11, 12 і 14 цього Закону.

Голова Комітету

Ю. ТЕРЕНТЬЄВ